

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te HALEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 112185
Instelling Vrije Basisschool
Directeur Viviane CORNELISSEN
Adres Generaal de Wittestraat 29 - 3545 HALEN
Telefoon 013-44.43.61
Fax 013-46.29.02
E-mail vbshalen@skynet.be
Website <http://www.basisschool-halen.be>

Bestuur van de instelling Gesubs. Vrije Scholen Halen
Adres Generaal de Wittestraat 7 - 3545 HALEN

Scholengemeenschap SG Halen/Herk-de-Stad
Adres Generaal de Wittestraat 29 - 3545 HALEN
CLB Vrij CLB West - Limburg
Adres Sint-Catharinastraat 8 - 3580 BERINGEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 25-02-2013; 26-02-2013 en 28-02-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 28-02-2013
Datum bespreking verslag met de instelling 15-03-2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Frieda Thiels
Teamleden Hilde Schoofs
Ann Vananroye

Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en muzische vorming.....	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	13
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Professionalisering	17
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	17
4.2 Welzijn.....	17
4.3 Begeleiding.....	18
4.3.1 Leerbegeleiding	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	20
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?.....	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	24
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	24
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg.....	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije basisschool te Halen bestaat uit drie vestigingsplaatsen. 'Wegwijs' bevindt zich in het centrum van Halen en 't Oogappeltje' in de deelgemeente Loksbergen. Beide afdelingen hebben een volledige structuur basisonderwijs en werven hoofdzakelijk kinderen uit de omliggende buurt. De ligging, de omgeving, de historiek en de instroom van leerlingen geven elke vestigingsplaats een eigen karakter. Gezamenlijk ontwikkelen ze een stevige onderwijsvisie en streven ze naar kwaliteitsvol onderwijs. De ontwikkeling van de totale persoon, een goede communicatie, een respectvol partnerschap en een hartelijke sfeer met warme aandacht voor wat elk kind nodig heeft, zijn belangrijke pijlers waarop de school haar onderwijs bouwt. Deze visie wordt gezamenlijk gedragen en uitgestraald. Welbevinden en betrokkenheid kronkelen als een rode draad doorheen de hele werking. Vanuit reflecties en veelvuldig overleg brengt de school haar kwaliteit in beeld, borgt zij wat goed is en stuurt ze bij wat beter kan.

Op basis van het vooronderzoek onderzocht de onderwijsinspectie tijdens deze doorlichting de inspannings- en resultaatsverplichting van de school voor wereldoriëntatie en muzische vorming. Daarnaast onderzocht ze ook hoe de school de kwaliteit van de deskundigheidsbevordering en de leerbegeleiding bewaakt en hoe het algemeen beleid vorm krijgt.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de resultaten voor de leergebieden wereldoriëntatie en muzische vorming aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Twee sterk geëngageerde directeurs, een krachtig zorgteam, ondersteunende werkgroepen en een enthousiast en plichtsbewust lerarenteam zorgen 'samen' voor de realisatie van actueel, kwaliteitsvol onderwijs. Het schoolbeleid ontwikkelt heel wat initiatieven om de samenhang tussen het onderwijsaanbod en de leerplandoelen in kaart te brengen en te bevorderen.

De kleuterafdeling levert voldoende inspanningen bij het nastreven van een evenwichtig en volledig aanbod voor de ontwikkelingsdoelen wereldoriëntatie en muzische vorming. De functionele klassen hebben een warme en uitnodigende uitstraling waarin de kleuterjuffen de thema's tot leven laten komen en kleuters mee op pad nemen in een wereld van ontdekken, ervaren en beleven. Uitnodigende werktafels, speelleerhoeken en een waaier aan materialen prikkelen de nieuwsgierigheid, de creativiteit en de exploratiedrang van kleuters. Veelvuldige informele contacten, teamoverleg, afspraken en schooldocumenten bevorderen de doordachte opbouw en de onderlinge samenhang van het thematische onderwijsaanbod. Bij het voorbereiden van de activiteiten levert het kleuterteam heel wat inspanningen om op basis van verschillende referentiekaders een doelgericht en evenwichtig aanbod te plannen. De leerplandoelen vormen hierbij steeds meer het referentiekader van waaruit de leraren vertrekken. Om het onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie en muzische vorming te blijven bewaken kan de kleuterafdeling op zoek gaan naar een efficiënte en realistische strategie die volledigheid en continuïteit garandeert.

Ook de lagere afdeling levert voldoende inspanningen om voor wereldoriëntatie en muzische vorming een gradueel opgebouwd onderwijsaanbod aan te bieden dat tegemoet komt aan de eindtermen.

Voor wereldoriëntatie zit de lagere afdeling in een vernieuwingstraject en baseert zij zich in hoofdzaak op een actueel onderwijsleerpakket om het leergebied een evenwichtige en brede invulling te geven. Vertrekkend vanuit verschillende invalshoeken leren de kinderen al doende greep te krijgen op de hen omringende wereld. Het uitgebreide methodische aanbod, het waardevol inspelen op de eigen omgeving, realistische contexten en schoolprojecten zorgen ervoor dat een aantal leerplandoelen in mindere mate worden benaderd. Het vergt nog wat ervaring met en reflectie over het nieuwe onderwijsleerpakket om op schoolniveau duidelijke keuzes te maken. De doelgerichtheid van deze aanpak kan de school nog verhogen met het oog op het in kaart brengen en steviger bewaken van het leerplangericht onderwijsaanbod.

De werking voor muzische vorming kreeg door de introductie van een leerlijn van de onderwijskoepel nieuwe impulsen. Planning, organisatie en werking tonen aan dat de leraren erop gericht zijn om ook voor dit leergebied de eindtermen en de leerplandoelen te bereiken. Het aanbod is doordacht en streeft naar evenwicht tussen de verschillende domeinen. Een veilige, gestructureerde en creatieve klassfeer zet leerlingen aan tot een muzisch-creatieve verwerking. Leraren houden de aandacht voor exploreren, experimenteren, beschouwen en creëren warm.

Ervaringskansen, groeperings- en werkvormen bouwen verder op de werking van de kleuterafdeling en maken het leren (inter)actief. Het team worstelt nog met de evaluatie en het rapporteren voor beide leergebieden. Er liggen nog groeikansen om door middel van alternatieve evaluatievormen begrijpelijk, transparant en breed te rapporteren over de verworven kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes. De richtlijnen opgenomen in de leerplannen kunnen de schoolwerking mee vorm en inhoud geven.

De kleuter- en de lagere afdeling slagen erin om een aantal educaties te integreren in hun dagelijkse werking. Milieu, gezondheid, mobiliteit, omgeving, kunst en cultuur, ... vertrekken vanuit de realiteit en zorgen voor een breed maatschappelijke en culturele benadering. Het integreren van het domein media naar aanleiding van het nieuwe deelleerplan vormt een aandachtspunt.

De analyse van de mate waarin de school haar eigen kwaliteit bewaakt, maakt duidelijk dat er aandacht is voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid en ontwikkeling. Het onderzoek van de leerbegeleiding en de deskundigheidsbevordering toont aan dat een sterk beleidsvoerend vermogen hand in hand gaat met een stevig teamengagement, een grote beroepsernst en kritische reflecties. Gezamenlijke en individuele nascholingen vertrekken vanuit de schoolprioriteiten en schragen de school- en de persoonlijke ontwikkeling.

Een duidelijke zorgvisie, ondersteund door een krachtig zorgbeleid en transparante procedures leidt tot een degelijke leerbegeleiding met het accent op een participatief karakter. Vanuit gerichte initiatieven en duidelijke afspraken staan de leerkrachten in voor een brede basiszorg. Het zorgteam werkt de zorgverbredende maatregelen uit en speelt een belangrijke rol in het handelingsbekwaam maken van de teamleden.

Het onderzoek naar het algemeen beleid toont aan dat visie, beleid en dynamiek de maatschappelijke opdracht kleur en richting geven. Het sterke reflectieve en op innovatie gerichte vermogen maakt het mogelijk effecten van vernieuwingsprocessen te verhogen door de in- en uitvoering af te bakenen, in een tijdpad uit te zetten en grondig af te ronden. De school kan de wijze waarop zij doelgericht en adequaat omspringt met doelenlijsten, registraties en documenten optimaliseren.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor de kleuter- en de lagere afdeling. De open cultuur, de positieve inzet en de vernieuwingsbereidheid zijn stevige fundamenten om samen school te maken. Het inspectieteam waardeert de inspanningen in het nastreven van kwaliteitsvol onderwijs en wenst het schoolteam te motiveren om de huidige praktijk verder te zetten en toekomstige vernieuwingen gezamenlijk en gelijkgericht te blijven aanpakken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

wereldoriëntatie
muzische vorming

Lager onderwijs

wereldoriëntatie
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Logistiek

Welzijn

Gezondheid en hygiëne

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. Een thematische en geïntegreerde klaswerking met waarnemen, exploreren en experimenteren als sleutelbegrippen, biedt de kleuters kansen om de wereld beter te begrijpen. Een uitdagende speelleeromgeving laat toe om op speelse wijze inzichten, kennis, vaardigheden en attitudes te verwerven. Groepsactiviteiten en kleuterinitiatief komen tegemoet aan de natuurlijke exploratiedrang van kleuters en laat hen groeien in de wereld van natuur, techniek, mens, maatschappij, tijd en ruimte.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. De verschillende domeinen komen in de geïntegreerde, thematische kleuterwerking voldoende aan bod. Klassikale activiteiten, groepsopdrachten, individuele creativiteit en het aanbod in de speelleerhoeken laten toe expressievormen te ontdekken, te experimenteren met materialen en plezier te beleven aan muzische, creatieve uitingsvormen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en muzische vorming

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De kleuterafdeling werkt een geïntegreerd en thematisch aanbod uit waarin de beide leergebieden op evenwichtige wijze en in onderlinge samenhang aan bod komen. In het verleden vormde voornamelijk het netgebonden referentiekader het vertrekpunt voor het onderwijsaanbod. Onder impuls van het beleid ging het team reflecteren en richt het zich nu, naast de ervaringssituaties en de ontwikkelingsaspecten, ook op de leerplandoelen bij het nastreven van een doelgerichte en planmatige werking. Voor beide leergebieden werden de leerplannen tijdens studiedagen en personeelsvergaderingen de voorbije jaren geïntroduceerd en is de invoering nog actueel.

De planning illustreert zowel vestigingsplaatseigen als individuele accenten bij het nastreven van een evenwichtig en volledig aanbod. Via het digitaal aanvinken van ontwikkelingsdoelen en leerplandoelen, het elektronisch registreren of manueel noteren, genereren de leraren een overzicht van doelen waar wel of niet aan gewerkt is binnen hun klasgroep. Deze werkwijze zorgt er voor dat teamleden ook al eens vertrekken vanuit doelen en hierbij aansluitende klasactiviteiten zoeken. Enkele teamleden nemen in hun planning ook zelf geformuleerde doelen op als opstapje naar een later ontwikkelings- of leerplandoel. Leraren in combinatieklassen registreren of noteren een leeftijdspecifiek aanbod.

Met behulp van externen, de schoolleiding en leergebiedspecifieke werkgroepen trachtte het schoolteam het onderwijsaanbod voor beide leergebieden in beeld te brengen. Voor wereldoriëntatie werd vertrokken vanuit een jaarwerking en werden thema's, uitstappen en activiteiten gekoppeld aan de leerplandoelen. Hiaten die aan het licht kwamen, werden aangevuld. Omgevingsdocumenten,

hoeken-, onthaal- en ontmoetingsfiches werden bijgestuurd in functie van gradatie en verticale samenhang.

Voor muzische vorming diende de netgebonden leerlijn als richtsnoer voor het in beeld brengen en het bijsturen van het onderwijsaanbod.

Teamleden beseffen dat de intensieve werking zinvol is naar het in beeld brengen van het aanbod op basis van leerplandoelen maar dat het traject nog niet af is. Er ligt nog een opdracht in het uitwerken van een efficiënte en haalbare werkwijze om de continuïteit en het intentioneel nastreven van leerplandoelen voor beide leergebieden op klas- en schoolniveau te blijven bewaken. De school kan zoeken naar een functionele registratiesystematiek die de planlast reduceert maar die het waardevol samengaan van werken met kalendergebonden thema's in combinatie met thema's die vertrekken vanuit kleuterinitiatief, blijvend ondersteunt.

Het gevarieerde thema-aanbod en de rijke uitbouw van de speelleerhoeken zetten de kleuters aan tot actief en geïntegreerd exploreren van de verschillende domeinen. Doelen in functie van tijd en ruimte krijgen dagelijks aandacht. De leraren bevorderen de mobiliteits-, milieu- en gezondheidseducatie en de kleuters krijgen de nodige impulsen om op hun niveau te leren over menselijke en maatschappelijke thema's. De leraren benutten de onmiddellijke en verdere schoolomgeving, maken uitstappen en wandelingen om kleuters levensechte belevingskansen te bieden en hen attent te maken op het cyclische in de natuur. Ontdekdozen, levensechte voorwerpen en technische materialen confronteren kleuters met allerlei wetmatigheden, technische aspecten en mogelijkheden.

Doorheen de hele dag krijgen kleuters zowel intentioneel als occasioneel aanzetten tot actief exploreren en creëren binnen de verschillende domeinen van muzische vorming. Een rijke klasomgeving, talenten van ouders en experts bevorderen de fantasie-uitingen en de creatieve expressiedrang. Uitdagende en gevarieerde opdrachten stimuleren de verwondering en het enthousiasme van de kleuters en prikkelen hun nieuwsgierigheid. Aspecten van beeld, muziek, drama en beweging leiden tot creëren, reflecteren en beschouwen. Het geïntegreerd en doelgericht werken rond, aan en met media volgens de visie van het vernieuwde leerplan, is weldra aan de orde.

Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

Een vriendelijke en stimulerende leerkrachtstijl ondersteunt de kleuters in hun ontwikkeling.

De fundamentele visie van de ontwikkelingsdoelen en de ondersteunende principes zijn in de praktijk duidelijk herkenbaar. Klasinrichting en werkvormen zetten aan tot exploreren, experimenteren en het verwoorden van ervaringen, gedachten en gevoelens.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Een functioneel ingerichte en uitdagende leeromgeving biedt heel wat mogelijkheden om op betrokken en speelse wijze, zelfstandig of in groep ervaringen en inzichten op te doen en attitudes te ontwikkelen. Het ruime aanbod aan ontwikkelingsmaterialen maakt leerplanrealisatie mogelijk.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De leerkrachten volgen de ontwikkeling van de kleuters op via geregelde observaties en periodieke screenings van welbevinden, betrokkenheid en competenties. De registratie van deze gegevens en bevindingen wordt opgenomen in het kleuterdossier. Indien nodig wordt dit meer gedetailleerd aangevuld met specifieke aspecten in de ontwikkeling. Eventuele hieruit voortvloeiende interventies zijn steeds gericht op bijsturing.

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig

De laagdrempeligheid van de school zorgt voor een vlotte communicatie. Een ouderbevraging reikte aan dat ouders voorstander waren van meer formeel overleg. De uitbreiding van het aantal individuele oudercontacten illustreert het responsief vermogen van de school. Screenings, klasobservaties en een recentelijk ingevoerd instrument dat peilt naar de interessevelden van kleuters vormen een leidraad voor de gesprekken.
Met de themabriefjes maken de leraren het weekthema kenbaar.

Begeleiding
Leerbegeleiding
*Beeldvorming
Zorg*

De leerkrachten gaan de ontwikkeling van de kleuters na aan de hand van occasionele observaties en structureel voorziene observatiemomenten. De observatiegegevens vormen het uitgangspunt om kleuters individueel op te volgen. Deze observaties, aangevuld met de informatie vanuit de overgangsgesprekken, dragen bij tot een vrij goede beeldvorming. Vanuit een brede basiszorg houden leerkrachten rekening met het ontwikkelingstempo, de individuele mogelijkheden en de achtergrond van de kleuters. Ze scheppen daarvoor een veilig klimaat met aandacht voor een positieve sfeer en differentiatie. Ook in de combinatieklassen is er aandacht voor differentiatie op het vlak van capaciteiten, interesse, tempo of doelen.

Op remediëring gerichte activiteiten krijgen naast het reguliere aanbod een plaats via de organisatie van een werkvorm waarbij de leerkrachten – ondersteund door de zorgleraar – individuele of groepjes kleuters extra ondersteunen. Bij problemen in het ontwikkelingsproces worden passende maatregelen afgesproken op het zorgoverleg. Waar nodig werkt de school samen met externe deskundigen.

Sociale en emotionele
begeleiding
School- en klasklimaat

Teamleden streven naar een veilig en aangenaam klasklimaat als basis voor ontwikkelen en leren. De school richt haar aanpak op een brede en harmonische ontwikkeling met intentionele aandacht voor het welbevinden, de betrokkenheid en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Deze aandacht weerspiegelt zich doorheen het hele schoolgebeuren.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
*Nascholingen
Interne expertise*

Het schoolteam getuigt van een sterk engagement, een kritisch vermogen en een stevige vernieuwingsbereidheid. Veelvuldig formeel en informeel overleg, individuele en gezamenlijke studiedagen, bijeenkomsten op het niveau van de scholengemeenschap ondersteunen de professionalisering. Het beleid stimuleert het volgen van individuele nascholingen. Teamleden kunnen uit een ruim aanbod van individuele nascholingen kiezen als antwoord op persoonlijke vragen of groeikansen. Ook maken zij al eens gebruik van elkaars talenten en delen zij hun expertise.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt in voldoende mate de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie. Het team streeft naar een evenwichtig domeinaanbod. Werkelijkheidsgerichte leeruitstappen, waarnemingen en projecten ondersteunen het didactische proces en zorgen voor een brede vorming. Leraren richten zich zowel expliciet als impliciet op het bereiken van de eindtermen en hebben aandacht voor evenwicht en samenhang tussen en binnen de domeinen. Actieve en coöperatieve werkvormen leggen de relatie met leergebiedoverstijgende en attitudinale doelen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het team maakte – gespreid over meerdere schooljaren – werk van een vernieuwingsproces om het onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie af te stemmen op de eindtermen en de leerplandoelen. De voorbije jaren vormden allerlei bronnenmateriaal, zelfontwikkelde en bij elkaar gesprokkelde lesmaterialen de basis voor het aanbod. Vanuit een groeiende aandacht voor verantwoording en kwaliteitsvol onderwijs, maakten de teamleden vorig schooljaar bewust de keuze voor een onderwijsleerpakket dat in een brede en evenwichtige domeinvulling voorziet en verwijst naar de bijhorende eindtermen en leerplandoelen. Leraren verwoordden zich met het onderwijsleerpakket veiliger te voelen naar de graduele opbouw en de volledigheid van het aanbod. Beide vestigingsplaatsen stralen een hoge bekommernis uit naar een kwaliteitsvolle realisatie van dit leergebied.

Het onderwijsleerpakket voorziet een jaarplanning per leerjaar maar deze werd nog niet formeel over de lagere afdeling samen gelegd met het oog op kennis nemen van de graduele opbouw en de samenhang in het aanbod. Individueel of in overleg met de parallel- of de graadcollega nemen de leraren regelmatig het leerplan ter hand ter controle of bijsturing.

Vanuit de zorg om het koppelen van leerinhouden aan realistische en voor kinderen waardevolle contexten, benadrukt een omgevingsanalyse maatschappelijke, historische, geografische en natuurkundige aspecten. Didactische uitstappen, culturele evenementen en wandelingen verhogen de werkelijkheidswaarde en maken het leren zinvol. Deze waardevolle, realistische aanpak in combinatie met de ruime en brede methodische invulling noopt tot het weglaten, vervangen en/of samenvoegen van thema's en leerinhouden uit het leerpakket. Het op schoolniveau in beeld brengen van het totale aanbod voor wereldoriëntatie in relatie tot de leerplandoelen en het ontwikkelen van een bewakingssysteem vormen voor de lagere afdeling dan ook een uitdaging.

De planmatige werking gebeurt op basis van een manuele of elektronische registratie of een online applicatie met een verwijzing naar eindtermen en leerplandoelen. Tot op heden stond de school nog weinig stil bij de waarde van het aanvinken of registreren van een ellenlange opsomming van doelen. Deze werking kan bijgevolg aan doelgerichtheid en efficiëntie winnen. Via de online applicatie kan de leraar een lijst oproepen van benaderde en niet benaderde doelen en het leeraanbod hierop afstemmen. Het is niet duidelijk of het aanvinken en registreren van doelen staat voor benaderd of bereikt.

De vele inspanningen van de leerkrachten resulteren in kwaliteitsvol wereldoriënterend-onderwijs, waarin de kerngedachten van de eindtermen en het streven naar een brede harmonische vorming zichtbaar aanwezig zijn. Krachtige leeromgevingen illustreren een hoge betrokkenheidsgraad. Interactieve en socialiserende werkvormen leggen de nadruk op een ervaringsgerichte invalshoek en een hoge mate van zelfsturing binnen een actief

leerproces. Zowel intentioneel als intuïtief illustreren activiteiten de aandacht voor sociale vaardigheden, het gebruik van informatiebronnen, digitale media, leren leren en linken met muzische vorming.

Naarmate leerlingen evolueren in hun ontwikkeling groeit de aandacht voor de actualiteit. Waar het gebruik van digitale borden toelaat om met een klik de wereld in de klas binnen te halen en het leren te illustreren, zorgen zij er voor dat het dynamisch gebruik van tijd- en ruimteaders minder in het klasbeeld opdagen.

Een secundaire school ontwikkelde mobiele techniekkarren die de interesse voor techniek in de basisschool aanwakken. Materialen, steekkaarten, stappenplannen en opdrachtschema's prikkelen de technische vaardigheden van de leerlingen en verscherpen de aandacht voor een eventuele technische opleiding. Met de ondersteuning van experts en het nieuwe onderwijsleerpakket neemt de aandacht voor het domein techniek toe.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Het team voorziet voldoende onderwijstijd voor wereldoriëntatie. Een nette, eigentijdse en functionele klasinrichting in samenhang met een stimulerende leerkrachtstijl en actieve werkvormen zet leerlingen aan tot het verleggen van hun grenzen. Het hoekenwerk zorgt voor een extra uitdagend aanbod binnen een coöperatieve setting. Klas- en schooloverstijgende initiatieven verstevigen de gezamenlijke doelgerichtheid en het leren van elkaar.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende en eigentijdse leermiddelen om het leerplan te realiseren. De leraren maken gebruik van ontdek- en experimenteersets en beschikken over voldoende informatie- en documentatiebronnen. De meeste titularissen schakelen het gebruik van digitale informatiedragers en internet in voor het opzoeken en verwerken van informatie. Heel wat leraren beschikken over een digitaal schoolbord, kunnen dit vlot gebruiken en zetten het functioneel in.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Leerlingvolgsysteem

De evaluatiepraktijk mist nog gelijkgerichtheid. Een aantal leraren evalueert niet enkel het reproduceren van kennis maar heeft ook aandacht voor vaardigheden en attitudes. Meestal inspireren deze leraren zich op de voorstellen voor evaluatie die het onderwijsleerpakket aanbiedt. Deze werkwijze toont een zeker evenwicht, sluit nauw aan bij het geleerde en is voldoende representatief voor het leerplan. Sommigen schenken minder aandacht aan de evaluatie van vaardigheden, attitudes en inzichten. Zij stellen eigen toetsen op die meer het accent leggen op parate kennis en hierdoor weinig aansluiting vinden bij de visie van het leerplan. Permanente aandacht in de evaluatie waarbij een goed evenwicht bewaakt wordt tussen kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes in relatie tot de leerplandoelen, vormt dan ook een aandachtspunt.

Het leerlingendossier neemt de behaalde resultaten voor wereldoriëntatie (output) doorheen de schoolloopbaan op en laat toe om over specifieke op de wereld georiënteerde talenten of zorg een melding te maken. In verhouding tot de leergebieden Nederlands en wiskunde is er voor wereldoriëntatie weinig beeldvorming.

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig

Het globale toetsencijfer op het rapport geeft weinig informatie over de competentie-evolutie van de leerlingen. Kwalitatieve gegevens en de evolutie die de leerling individueel doormaakt voor wereldoriëntatie zijn in de meeste groepen erg minimaal. Het rapport geeft wel aanvullend informatie over de werk- en leefhouding en tijdens het individuele oudercontact lichten de leraren de vorderingen van de leerling toe.
De school beseft dat het ontwikkelen van een schooleigen visie over rapportering gekoppeld aan een evaluatiepraktijk en het huidige leerplan, zich aandient.

Begeleiding
Leerbegeleiding
*Beeldvorming
Zorg*

Teamleden kunnen de individuele competenties van kinderen degelijk inschatten. Bij het uitvoeren van opdrachten ondersteunen ze individuele leerlingen met momentane aandacht. Specifieke zorg of aandachtspunten binnen wereldoriënterende vaardigheden zijn minder gebruikelijk.

Sociale en emotionele
begeleiding
School- en klasklimaat

Teamleden streven naar een veilige stimulerende leeromgeving. De zorg voor en het nastreven van een brede en harmonische ontwikkeling met intentionele aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid weerspiegelt zich doorheen het hele klas- en schoolleven. Heel wat leerkrachten nemen waardevolle initiatieven die zowel de groepssfeer, de sociale omgang als het emotionele welbevinden ondersteunen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

De school volgde een studiedag voor wereldoriëntatie waar onder meer het verschil tussen een cursorische, thematische en projectmatige aanpak werd verduidelijkt. Deze nascholing droeg bij tot het uitwerken van schoolprojecten. Op personeelsvergaderingen werd het vernieuwde leerplan geïntroduceerd. Werkgroepen en werkmomenten koppelen opdrachten aan de klaspraktijk en hebben tot doel de gezamenlijke aanpak en doelgerichtheid te stroomlijnen.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate. Planningsdocumenten en schoolafspraken duiden op een doelgerichte aanpak met aandacht voor verticale samenhang en een gevarieerd domeinaanbod. De klaspraktijk weerspiegelt in toenemende mate de kerngedachten van de eindtermen voor dit leergebied. Een verscheidenheid aan werkvormen, materialen en technieken staat borg voor plezier beleven aan muzisch zijn en genieten van creaties.

Curriculum
Onderwijsaanbod
*Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren*

Met de bedoeling om aan de decretale verwachtingen te beantwoorden, startte de school ruim acht jaar terug een vernieuwingstraject en streefde zij voor het leergebied muzische vorming naar een vollediger, evenwichtiger en doelgerichter aanbod. Ondersteund door de pedagogische begeleiding werd op studiedagen, tijdens nascholingen en personeelsvergaderingen de interne expertise verhoogd en de verschillende domeinen met hun achterliggende visie besproken. Met de introductie van de koepel eigen leerlijn wenste het team het vernieuwingstraject meer richting te geven en stelde het de aandacht voor leerplangerichtheid en een betere verticale samenhang voorop. Onder leiding van een werkgroep muzische vorming gingen de leraren de leerplandoelen over een relatief korte periode inventariseren en de uitgevoerde domeinactiviteiten oplijsten. Deze werking werd verder gezet en leidde tot een aantal bijstellingen. Voor niet benaderde eindtermen voorziet het team nu een gericht aanbod en tracht het dit uit te voeren binnen een muzische, domeinoverschrijdende aanpak gekoppeld aan wereldoriëntatie.
Deze aanpak heeft een positief effect op het nastreven van een evenwichtig aanbod binnen en over de domeinen heen en bewerkstelligt de verticale samenhang en graduele opbouw tussen de leerjaren. De school kan het

implementatieproces gericht doorvoeren en de bewaking van het onderwijsleeraanbod nog versterken.

De huidige planningswijze en bijbehorende doelenselectie leiden ook voor muzische vorming in meerdere klassen tot een zeer groot aantal doelen. Het onderscheid tussen de dominante doelen en zij die verwijzen naar incidenteel leren, is vaag en belemmert de efficiëntie, de relevantie en het bewaken van de doelenselectie.

Het weergeven van de verschillende domeinen in de planningsdocumenten helpt bij het bewaken van een evenwichtig en een volledig aanbod. Veelal vertoont de uitwerking van de activiteiten en de projecten een duidelijke horizontale samenhang tussen het leergebied muzische vorming, de andere leergebieden en de domeinoverschrijdende eindtermen.

Leraren hebben aandacht voor belangrijke uitgangspunten zoals het plezier beleven, het ontwikkelen van een kritische houding tegenover het creatieve proces en het eindproduct, het ontwikkelen van een persoonlijke smaak en het zich inleven in kunst en cultuur. Zij zijn zich voldoende bewust van de waarde van beschouwen en creëren maar reiken aan dat het reflecteren met jonge leerlingen moeilijker verloopt en zij de aandacht voor deze aspecten nog kunnen verscherpen.

Op de klasvloer zijn de visie en de concretisering van de doorgaande lijnen merkbaar. Het veilige en rijke karakter van de activiteiten is prominent aanwezig. Beleven, exploreren en creëren gebeuren ook via actieve groepsprocessen en openen leerkansen tot het verwerven van de beoogde inzichten, vaardigheden en attitudes.

Met waardevolle muzische realisaties, de creatieve inbreng van grote en kleine kunstenaars en de deelname aan culturele evenementen verruimt de school niet enkel de kijk-, luister- en belevingswereld van de leerlingen maar ook de brede en harmonische ontwikkeling.

De leerkrachten zijn er zich voldoende van bewust dat zij het aanbod voor media nog steviger kunnen afstemmen op het vernieuwde leerplan.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Het team geeft het leergebied muzische vorming een duidelijke plaats in de weekplanning. Maar ook buiten de hiervoor expliciet voorziene onderwijstijd krijgt muzische vorming nog kansen in andere leergebieden. Het gevarieerde aanbod en het flexibele gebruik van werkvormen stimuleren de muzisch-creatieve ontwikkeling. In een aantal klassen maakt een creatieve verwerking deel uit van het hoekenwerk.
De meeste teamleden hebben aandacht voor bewegingstussendoortjes.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Materialen en bronnen laten de leerplanrealisatie toe in betekenisvolle activiteiten. Het intern leiderschap investeert systematisch, doordacht en in overleg met de teamleden in extra middelen om het aanbod binnen dit leergebied verder te versterken.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Leerlingvolgsysteem

Voor een kwaliteitsvolle evaluatie en rapportering over dit leergebied staat het team nog aan het begin van een ontwikkelingstraject. De actuele wijze van evalueren vertoont een onevenwichtige benadering en is weinig representatief in relatie tot de klaswerking en het leerplan. Een werkgroep ontwikkelde een aantal criteria om aspecten van beeld, muziek en drama te evalueren en hierover te rapporteren. Het vormt voor het hele team dan ook een uitdaging om muzische vorming meer gelijkgericht en mogelijk vanuit vooropgestelde criteria zoals leerplandoelen te observeren, te evalueren en hierover te rapporteren. De richtlijnen en eventuele alternatieve evaluatievormen opgenomen in de visie en de deelleerplannen voor dit leergebied, kunnen hierbij inspirerend werken.

Het is niet duidelijk in welke mate leerkrachten binnen het onderwijsleeraanbod en -proces intentioneel rekening houden met de verschillende beginsituaties en de buitenschools opgebouwde ervaringen van de leerlingen.

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig

De kwaliteitsvolle uitvoering van het muzische proces reflecteert zich nog weinig in de rapportering. De aandacht voor de verschillende domeinen, voor het beschouwen en creëren, voor een proces- en productgerichte benadering, voor het groeien in vaardigheden en attitudes is nog niet expliciet doorworsteld. De school heeft hierin nog een weg af te leggen en kan hierbij gebruik maken van de richtlijnen van het leerplan.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Zorg

Leerkrachten beseffen dat groeien in het muzisch zijn, een continu proces is. Ze stimuleren het zelfvertrouwen en de eigenwaarde van de leerlingen zodat ze zich muzisch kunnen uiten. Tijdens de activiteiten creëren de leerkrachten een veilige, gestructureerde en creatieve klassfeer. De kinderen de ruimte laten om te experimenteren met een ruim aanbod van materialen, om zelf keuzes te maken en hiervoor ook de verantwoordelijkheid op te nemen, kan nog aan belang winnen. Het stroomlijnen van de evaluatie biedt kansen om samen te reflecteren over de wenselijkheid en de mogelijkheid om binnen muzische vorming ook aspecten van leerbegeleiding en zorg te integreren.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

Uit de bijgewoonde lessen en de gesprekken blijkt het enthousiasme en de stevige inzet van het team in het streven naar een actuele en kwaliteitsvolle benadering voor dit leergebied. Teamgerichte- en individuele nascholingen zetten aan tot reflectie en het uitwisselen van expertise. Daardoor krijgt de schooleigen visie verder vorm en wordt de muzische schoolwerking verrijkt. Muzische vorming maakt al enkele jaren deel uit van de schoolprioriteiten. Het traject doelgericht bijsturen, zich verder verdiepen in 'breed evalueren' en hoe dit concept concreet vorm kan krijgen binnen de school laat toe op termijn het traject af te ronden en te bestendigen in de schoolwerking.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

Studiedagen, navormingen, voordrachten, uitwisselingen op niveau van de scholengemeenschap, overleg en personeelsvergaderingen vormen een belangrijk gegeven in de ontwikkeling van de professionaliteit van dit team. Het schoolbeleid geeft blijk van een aanpakstrategie om vernieuwingen of bijstellingen op te nemen. Op basis van overleg tussen beide directeurs, met het zorgteam, de pedagogische begeleiding en de specifieke werkgroepen stromen reflectie-opdrachten door naar het team.

Hoewel de school voor deskundigheidsbevordering nog niet over een formele beleidsvisie beschikt, illustreert de registratielijst van team- en individuele nascholingen dat teamleden openstaan voor vernieuwing en/of verdieping in functie van het verder uitbouwen van hun professionaliteit.

In het laatste kwartaal van het lopende schooljaar selecteert het intern leiderschap op basis van evaluaties, reflecties, vernieuwingen en aangereikte aandachtspunten de prioriteiten voor het volgende werkjaar.

Groeps- en individuele nascholingen worden hierop afgestemd.

Het intern leiderschap verwacht dat leraren zich regelmatig bijscholen of herbronnen en biedt hiervoor de nodige ondersteuning. Functioneringsgesprekken sluiten aan op structureel ingebouwde klasbezoeken en leiden tot individuele nascholingen vanuit persoonlijke interesses, vanuit ervaren of aangereikte werkpunten. Teamleden kunnen kiezen uit een brede waaier van nascholingsinitiatieven.

Formeel en informeel overleg vormen een belangrijke component in de schoolontwikkeling en creëren kansen voor interne professionalisering. Als lerende organisatie beschikt de school nog over een groeimarge in het meer uitwisselen van zowel elementen van goede praktijk als verschillen in de onderwijsaanpak. Het bijwonen van toonmomenten vormt een opstapje naar een meer formeel hospiteren en het delen van zowel positieve als minder positieve praktijkervaringen of werkwijzen.

Personeelsvergaderingen beschouwt het team als pedagogische werkmomenten terwijl de wekelijkse briefings benut worden voor het maken of vastleggen van organisatorische afspraken. Twee maal per jaar brengen de leraren op de personeelsvergadering verslag uit over de bijgewoonde nascholingen en delen ze kort inzichten en vaardigheden met collega's.

Hoewel de school ervan uitgaat dat de meeste vormingsactiviteiten tot effecten leiden, brengt zij deze nog weinig in kaart.

Een nascholingsplan met een lange- en kortetermijnplanning, met vooropgestelde en in de tijd afgebakende doelen kan nog steviger richting geven aan bijstellingen en vernieuwingen. Het biedt perspectieven om op schoolniveau de implementatie van prioriteiten en vernieuwingen structureel in te bouwen, door te voeren en te bewaken.

4.2 Welzijn

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

4.3 Begeleiding

4.3.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

In het schoolwerkplan staat: 'Kinderen kunnen en mogen verschillen, zowel aan 't begin als aan 't einde van het leertraject. Deze verschillen willen zien, aanvaarden en erop inspelen is dan ook de eerste zorg van ons hele team. We werken er samen aan dat niemand door de mazen van het (zorg)net glipt.'

Deze stelling vormt het uitgangspunt van de zorgvisie en het gevoerde zorgbeleid.

De zorgstructuur ontwikkelde zich door de jaren heen en was vaak onderwerp van gesprek, navorming, reflectie en bijsturing. Om tot een gelijkgerichte, gezamenlijk gedragen en kwaliteitsvolle leerbegeleiding te komen, werkt de school heel wat initiatieven uit die resulteren in concrete verwachtingen, duidelijke afspraken en een transparante werkwijze.

Zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling vormen klasleerkrachten de spilfiguur voor de dagelijkse zorg en zijn zij verantwoordelijk voor een brede en preventieve basiszorg. Teamleden streven naar een veilige en krachtige leeromgeving waarin kleuters en leerlingen met hun mogelijkheden en beperkingen maximale ontwikkelingskansen krijgen. Actieve en coöperatieve werkvormen, individuele of groepsbegeleiding, verlengde instructie, extra materialen en onderwijsleerpakketten bieden kansen om te differentiëren naar tempo, hoeveelheid of niveau. De meeste leerkrachten zijn vertrouwd met elementen van binnenklasdifferentiatie.

Een team van drie zorgleraren ondersteunt op deskundige wijze de leerlingen, de leraren en de schoolwerking. De opdrachten van het zorgteam zijn duidelijk omschreven en verdeeld over de verschillende onderwijsniveaus en vestigingsplaatsen. Dag-, week- en maandplanningen structureren de observaties, de ondersteunende activiteiten en geven de te voeren gesprekken weer. Veelvuldig overleg, een respectvolle samenwerking, waardering voor het dagelijkse werk van de leraren, opgebouwde expertise en een planmatige aanpak geven mee vorm aan de extra zorgmaatregelen. Elke klasgroep kan minimaal rekenen op een wekelijkse lestijd effectieve ondersteuning op de klasvloer. Deze hulp kan zowel klasintern als -extern plaatsgrijpen.

Wanneer een brede basiszorg niet meer volstaat en specifieke onderwijsbehoeften zich aandienen, gaat het zorgteam in samenspraak op zoek naar bijkomende ondersteuning. Indien nodig wordt de onderwijsomgeving of het leertraject aangepast aan de noden van het kind.

Vanuit de visie op de leerbegeleiding wenst de school eventuele ontwikkelings- of leerproblemen vroeg op te sporen, correct in beeld te brengen, planmatig aan te pakken en gericht op te volgen. Vertrekkend vanuit een geleidelijk verbredende beeldvorming, met aandacht voor de positieve kenmerken van de leerling, en een duidelijke signalering, overleggen de leerkrachten over een gepaste aanpak. Door het actief betrekken van leraren, ouders en externe hulpverleners bij het zorgtraject, het aanspreken van de deskundigheid en de verantwoordelijkheid van elkeen, slaagt de school erin om haar zorgwerking stevig uit te bouwen en haar draagkracht te verruimen.

Welbevinden en betrokkenheid vormen de rode draad voor de dagelijkse klas- en schoolwerking en worden regelmatig gescreend en opgenomen in een overzichtsgrafiek.

Voor een degelijke beeldvorming over de ontwikkeling van de kleuters hanteert het team gerichte observaties over verschillende aspecten in de ontwikkeling. De resultaten van specifieke testen en schoolrijpheidstoetsen worden geanalyseerd en besproken met de klasleerkrachten, de medewerker van het centrum voor leerlingenbegeleiding en de ouders alvorens opgenomen te worden in het leerlingendossier. Dit schooljaar introduceerde de kleuterafdeling een document dat de interessegebieden van de kleuter en zijn relaties met anderen in beeld brengt. Het team wenst met dit document de talenten van het kind te ontdekken en de communicatie tussen ouders en leerkracht tijdens het oudercontact doelgerichter te laten verlopen.

De lagere afdeling bouwt verder op de gegevens uit de kleuterschool. In hoofdzaak voor spelling, lezen en rekenvaardigheden worden genormeerde tests afgenomen en geanalyseerd. De resultaten van de klasscreenings, de verslagen van het multidisciplinaire overleg, de communicatie in verband met de leerbegeleiding en de leerlingenresultaten voor de verschillende leergebieden vinden we terug in het leerlingendossier.

Op eenvoudige maar transparante wijze slaagt het zorgteam erin om de specifieke noden, de genomen initiatieven en de gemaakte afspraken doelgericht te registreren. Deze werking getuigt van een sterke doelmatigheid.

De leerkrachten lichamelijke opvoeding nemen hun verantwoordelijkheid voor de leerbegeleiding van leerlingen, in het bijzonder voor hun motorische ontwikkeling. Zij trachten op een degelijke manier binnen hun gestructureerd onderwijsleeraanbod te differentiëren en waar mogelijk te remediëren. Ouders krijgen op inzichtelijke wijze feedback over de ontwikkeling van hun kind.

Voor kinderen met leervoorsprong of zij die nood hebben aan een extra uitdaging tracht het zorgteam een adequaat aanbod te voorzien.

Teamleden waarderen de ondersteunende werking van de zorgleraren. Samen met het intern leiderschap reflecteert het zorgteam op het wekelijkse overleg over de werking, specifieke problematieken en de effecten van genomen initiatieven. Overlegmomenten nemen binnen de leerbegeleiding een belangrijke plaats in. Het zorgteam wenst deze overlegmomenten nog diepgaander te benutten om te reflecteren over de efficiëntie van het zorgbeleid. Kwaliteitsvolle zorgverbredende tussenkomsten zorgen voor een hoger welbevinden en beperken de leerachterstanden.

Het zorgteam staat open voor actuele ontwikkelingen, volgt nascholing, introduceert nieuwe inzichten, licht het team in en begeleidt het in vernieuwingsprocessen. De nieuwe zorgleerkracht volgt een aantal nascholingsinitiatieven om zich in haar opdracht te verdiepen.

Recentelijk introduceerde de school in de beide onderwijsniveaus een document om de beeldvorming te verruimen en wenst zij zicht te krijgen op de verschillende manieren van leren van kinderen en hiervoor de aandacht te verhogen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De dagelijkse schoolleiding wordt aangestuurd vanuit een gedeeld leiderschap waarbij de voltijds aangestelde directeur in de hoofdvestiging ondersteund wordt door een parttime directeur in de tweede vestigingsplaats. Op basis van duidelijke afspraken en veelvuldig overleg nemen beide directeurs de leiding van de school op.

Het interne leiderschap stuurt de schoolontwikkeling aan en kan hierbij rekenen op het vertrouwen, de stevige inzetbaarheid en de vernieuwingsbereidheid van de teamleden.

Een gemeenschappelijke drijfveer, een kritisch reflecterend vermogen en veelvuldig overleg zorgen ervoor dat de school de beoogde doelen in sterke mate realiseert. De leerkrachten ervaren de sfeer in de school als open, respectvol, professioneel en collegiaal. Het engagement van beide directeurs wordt sterk gewaardeerd. Hun positieve en waarderende houding zorgt voor een sterke groepscohesie en dient als voedingsbodem voor een doelgerichte schoolontwikkeling.

De directeur verantwoordelijk voor de opvolging van het personeel blijft op de hoogte van de kwaliteit van het onderwijs en het functioneren van leerkrachten. Planningsdocumenten worden nagecheckt, agendaruimte voor het uitvoeren van klasbezoeken wordt vrijgemaakt en aangevuld met functioneringsgesprekken. Reflectie en feedback leiden tot het selecteren van prioritaire nascholing om zowel de groepsprofessionalisering als de individuele deskundigheid verder uit te bouwen.

De kindvriendelijke aanpak, de laagdrempeligheid, de goede contacten met ouders en de netwerken met de omgeving geven de school een warme uitstraling en stevig elan. Vanuit haar pedagogisch project streeft het team naar een brede en harmonische ontwikkeling waarin het cognitieve aspect een belangrijke functie heeft maar waarbij de aandacht voor vaardigheden, attitudes en transfer toeneemt. Het opvoedingsproject vertrekt van het positieve geloof in de waarde, de mogelijkheden en de talenten van elk kind. Welbevinden en betrokkenheid krijgen een prominente plaats in het onderwijsgebeuren.

Het beleid concretiseert de doelen voor de uitbouw van de school via een vrij systematische aanpak van aandachtspunten en prioriteiten op basis van zelfreflectie en evaluatie, aangereikt door het team, de scholengemeenschap, de pedagogische begeleiding en het Vlaamse onderwijsbeleid. De prioriteiten uitzetten en afbakenen in een gefaseerd tijdpad, het traject afronden, afspraken maken en opvolgen, kunnen instaan voor nog meer diepgang en de kwaliteitsvolle schoolwerking verder optimaliseren. Het interne beleid streeft naar een evenwicht tussen gelijkgerichtheid via aansturing en het respect voor de persoonlijkheid van de individuele leerkracht en de vestigingsplaatsseigen cultuur.

Een krachtig zorgteam en gemandateerde werkgroepen maken het mogelijk om het verantwoordelijkheids- en verantwoordingsgevoel op pedagogisch-didactisch vlak samen op te nemen. Het zorgteam helpt vernieuwingen voorbereiden, coördineren en vormt een klankbord. De werkgroepen ondersteunen de uitvoering van projecten en specifieke opdrachten. Geregelde terugkoppeling van hun werk naar het hele team creëert een draagvlak voor initiatieven en stimuleert de betrokkenheid en de gezamenlijke doelgerichtheid.

Informele momenten, briefings, personeelsvergaderingen, doelgericht overleg en functioneringsgesprekken ondersteunen het organisatorische en onderwijskundige handelen. De open schoolcultuur, het wederzijds vertrouwen en veelvuldig overleg bevorderen een soepele en doorzichtige besluitvorming.

De samenwerking tussen de leerkrachten – ook vestigingsplaatsoverstijgend – werkt verrijkend en stimulerend.

De school neemt diverse initiatieven om de eigen kwaliteit in beeld te brengen en te bewaken. Ze maakt gebruik van tevredenheidsonderzoeken, interne en externe analyses, toetsresultaten en de screenings van welbevinden en betrokkenheid.

Leraren beschikken over een voldoende kritisch en reflectief vermogen om de eigen onderwijspraktijk in vraag te stellen en te toetsen aan de concretisering van het leerplan. Overleg met secundaire scholen laat uitwisseling en afstemming tussen beide onderwijsniveaus toe.

Het inventariseren, analyseren, interpreteren en bijsturen van de eigen werking leidt tot het opzetten van een beleid van onderwijskundige processen. Wat goed is wordt geborgen, wat beter kan wordt bijgestuurd. De aandacht voor kwaliteitszorg op basis van valide interne en externe leerlingenresultaten kan nog aan kracht en efficiëntie winnen. Reflecteren over breed evalueren en rapporteren vormt hiervan een waardevol onderdeel.

Het adequaat en efficiënt aanwenden van planningsinstrumenten, referentiekaders en schooldocumenten in functie van doelgericht en kwaliteitsvol onderwijs en in relatie tot verhoogde planlast, kan de school onder de loep nemen.

De school is zich bewust dat taalvaardigheid mee aan de basis ligt van een succesvolle onderwijsloopbaan. Talenbeleid priemt bovenaan het prioriteitenlijstje voor de komende schooljaren. Werken vanuit betekenisvolle activiteiten, een rijke interactie, een breed taalaanbod, veel kansen om taal te produceren, communicatief handelen en erover reflecteren, vormen actiepunten die de school wenst op te nemen. De aandacht voor het gebruik van verzorgd Standaard Nederlands en mogelijke specifieke school- of instructietaal wenst de school te verscherpen.

De school integreert de lestijden socio-economische status (SES) in haar zorgbeleid. Een stevig gestructureerde werking geeft een betrouwbaar beeld van de noden en behoeften van de leerlingen. Beleid en visie zijn erop gericht om alle kinderen maximale ontwikkelingskansen te bieden met bijzondere aandacht voor leerlingen die SES-lestijden generen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuterafdeling realiseert een leerplangericht, thematisch en geïntegreerd onderwijsaanbod bij het nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden wereldoriëntatie en muzische vorming.
- De kleuters krijgen aan de werktafels en in de speelleerhoeken heel wat waardevolle en doelgerichte aanzetten om binnen het thema de verschillende domeinen van wereldoriëntatie en muzische vorming dieper te verkennen.
- De lagere afdeling realiseert een leerplangericht en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod in functie van het bereiken van de eindtermen voor de leergebieden wereldoriëntatie en muzische vorming.
- Thema's en projecten met een brede culturele en op de wereld georiënteerde inhoud vertrekken vanuit realistische contexten. De rijkheid van de omgeving, bezienswaardigheden en externe expertise verhogen de werkelijkheidswaarde in beide afdelingen.
- Het schoolbeleid ontwikkelt een aantal procedures waarbij de samenhang tussen het onderwijsaanbod en de leerplandoelen steeds belangrijker wordt.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het ganse team heeft aandacht voor een preventieve basiszorg binnen een veilig en uitdagend pedagogisch klimaat dat bijdraagt tot het welbevinden van de kinderen en de betrokkenheid bij hun leren.
- De gezamenlijke deskundigheidsbevordering relateert de school aan haar prioriteiten. De individuele professionalisering sluit aan bij leerkrachteigen vragen of persoonlijke noden. Teamleden vertonen een groot engagement naar het implementeren van onderwijsinnovaties en het almaar deskundiger worden in hun ambt.
- De school ent de leerbegeleiding op een duidelijke en breed gedragen visie en ondersteunt de realisatie ervan door een deskundig zorgteam. Concrete afspraken, transparante procedures en functionele werkdocumenten dragen bij tot een kwaliteitsvol zorgbeleid.

Wat betreft het algemeen beleid

- Met warme aandacht en een open, verzorgde communicatie stelt de school zich laagdrempelig op, beoogt ze sociale cohesie en profileert ze zich duidelijk in de lokale gemeenschap.
- Vanuit een grote gezamenlijke doelgerichtheid ontwikkelde het team een schooleigen onderwijsvisie die zich weerspiegelt in het dagelijkse school- en klasgebeuren. Deze visie zwengelt een stimulerend pedagogisch klimaat aan waarbij het samen school maken en het borgen van goede praktijken voor de school een evidentie zijn.
- De school versterkt haar beleidsvoerend vermogen op basis van gedeeld leiderschap en netwerken die beide bijdragen tot een breder draagvlak.
- Het algemeen beleid stippelt de te varen koers uit, stuurt aan, begeleidt en volgt de onderwijskundige processen op vanuit een stevig onderbouwde pedagogisch-didactische visie.
- Het beleid kan rekenen op een enthousiast, geëngageerd en plichtsbewust team. Samen slagen ze er in om de kinderen maximale ontwikkelingskansen te bieden binnen een eigentijdse en kwaliteitsvolle onderwijssetting.
- Het leiderschap weerspiegelt een uitgesproken aandacht voor inspireren, motiveren en waarderen wat leidt tot een stevige dynamiek en betrokkenheid bij de teamleden.
- Teamleden beschikken over een gezonde dosis aan zelfevaluerend en kritisch vermogen om waar nodig hun onderwijskwaliteit bij te sturen.
- Het algemeen beleid koppelt visieontwikkeling en professionalisering in groeiende mate aan onderwijsinnovaties binnen een open en gezamenlijk gedragen schoolcultuur met aandacht voor de eigenheid van elke vestigingsplaats.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuterafdeling kan nadenken over een efficiënte en haalbare strategie om de continuïteit en de volledigheid van het aanbod voor wereldoriëntatie en muzische vorming te blijven bewaken.
- De lagere afdeling kan kritisch reflecteren over haar evaluatie- en rapporteringscultuur voor beide leergebieden en vanuit de richtlijnen van de leerplannen hierover een schooleigen visie ontwikkelen.
- De school kan voor muzische vorming het domein media steviger integreren en haar onderwijsaanbod richten op het nieuwe deelleerplan.
- De lagere afdeling kan een systematiek hanteren om het onderwijsaanbod gekoppeld aan de leerplandoelen voor wereldoriëntatie te verzekeren. Het weglaten en toevoegen van thema's uit het onderwijsleerpakket vraagt om een stelselmatige bewaking.
- De wijze waarop leerkrachten de activiteiten plannen, leidt vaak tot een weinig realistische en zeer ruime doelenselectie. Het team kan zich bezinnen over de selectie van een beperkt aantal dominante doelen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het interne beleid kan de functionaliteit en de efficiëntie van documenten in overweging nemen om zo de doelgerichte aanpak te optimaliseren en planlast te voorkomen.
- De school kan de doeltreffendheid van vernieuwingsprocessen verhogen door de hoeveelheid aan prioriteiten goed te bewaken, deze duidelijk in de tijd te faseren en te finaliseren.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor **kleuteronderwijs** en **lager onderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Frieda Thiels de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	